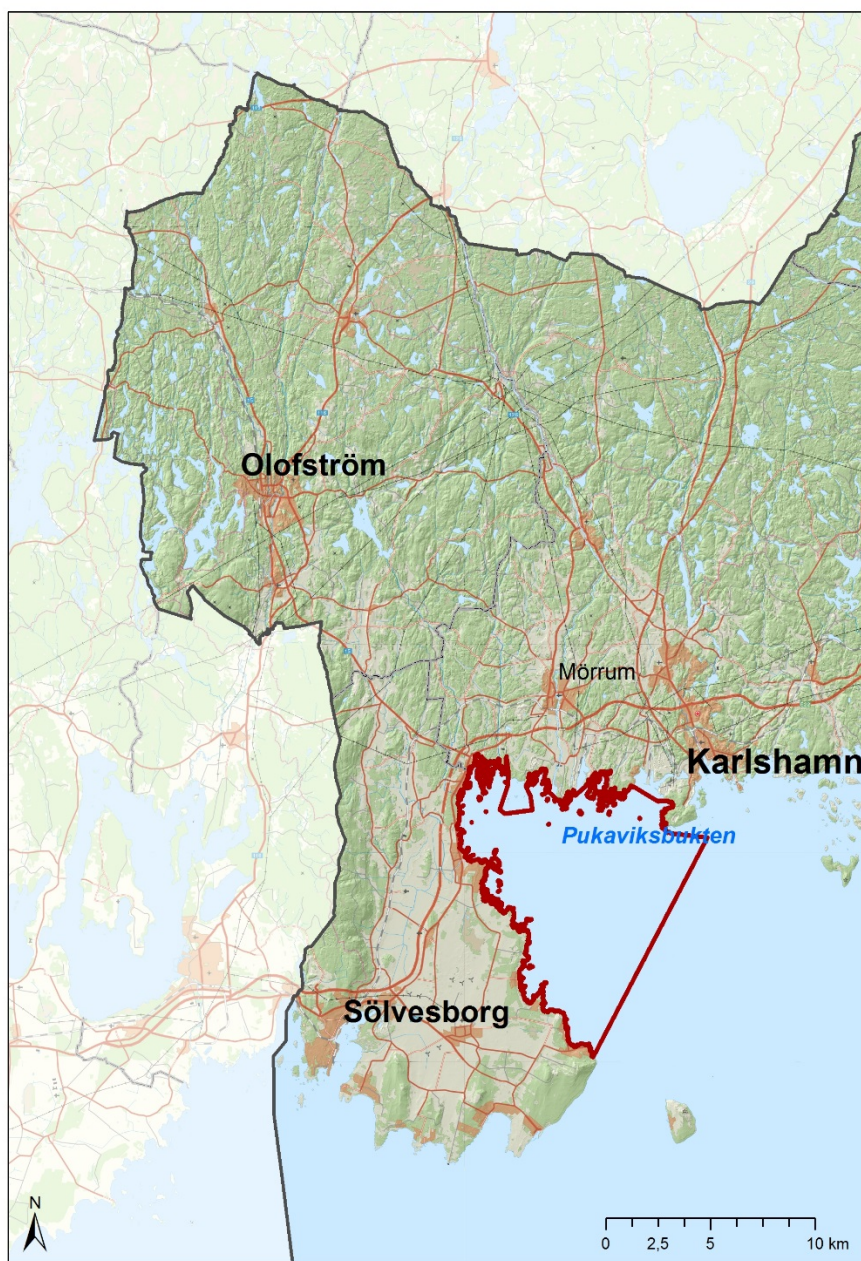

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410068 Pukaviksbukten

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Jenny Hertzman

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410068 Pukaviksbukten**

Kommun: Sölvesborg

Områdets totala areal: 8864,8 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-10-26

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Området omfattar både allmänt och privat vatten.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1997-01-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området: Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1110 - Sandbankar

1160 - Stora vikar och sund

1170 - Rev

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Pukaviksbukten bidrar till uppfyllandet av miljömålen Hav i balans samt levande kust och skärgård, Ingen övergödning och Ett rikt växt- och djurliv.

I Pukaviksbukten är det prioriterade bevarandevärdet den stora areal rev som utgör en viktig livsmiljö för bland annat flera arter av fisk, fågel, tång och musslor. Natura 2000-området har stor betydelse för att bibehålla balansen i det marina ekosystemet när det gäller förekomst av rovfisk. Det är av särskild vikt med tanke på rapporterade problem med sårskadad fisk i Hanöbukten. Ett viktigt syfte är också att utgöra skyddsområde för lax, vars förekomst och reproduktion i Natura 2000-området Mörrumsån delvis är beroende av laxens status i Pukaviksbukten.

Beskrivning av området

Pukaviksbukten omfattar merparten av det stora havsområdet, nordväst om en linje mellan Listershuvud och Stjärnö udde. Områdets botten är mångformiga, men bristfälligt dokumenterade. Stora områden består av revmiljöer med tångbälten som utgör viktiga livsmiljöer för arter som fisk, kräftdjur, musslor, mossdjur och andra organismer. Reven är viktiga som reproduktions- och uppväxtområden för till exempel sill, torsk och blåmussla, vilket kräver en frisk vegetation. De grundare vikarna uppvisar en mosaikartad botten i ett mer skyddat läge och de är viktiga områden för reproduktion av fisk som gädda, abborre, sik och mört. I det avgränsade området ingår även hamnarna vid Mörrums bruk (del av Byggesviken) samt vid Elleholms bergtäkt (del av Brunnsvik), vilka inte utgör habitat enligt Natura 2000. Mörrumsån mynnar i områdets norra del.

Övervakning av tumlare, Östersjöns enda val, har visat att tumlare rör sig i området. Delpopulationen av tumlare i Östersjön är liten och har minskat kraftigt sedan 1960-talet. Arten är idag listad som sårbar och Östersjöpopulationen är akut hotad enligt nationella rödlistan och Helcom. Tumlaren är skyddad enligt Habitatdirektivet och är även fridlyst enligt Artskyddsförordningen §§ 4, 5, 7 (SFS 2007:845).

Havsmiljöförordningen omfattar allt havsvatten, och ett system för att bedöma miljöstatus är under utveckling. Den inledande bedömningen (2012) indikerar att god miljöstatus inte uppnås i Östersjön. Vattenförvaltningsförordningen omfattar kustvatten (ut till en nautisk mil utanför baslinjen) och den ekologiska statusen i området är bedömd som måttlig på grund av övergödning och miljögifter (2013).

En sjökabel för el (den så kallade "Polenkabeln") går genom området.

Vad kan påverka negativt

Marina miljöer hotas av övergödning orsakat av näringsläckage. Effekter av övergödningen kan innebära minskat siktdjup, minskad djuputbredning av makroalger, kvävande algmattor, syrebrist och ändrad artsammansättning. Mänsklig påverkan som till exempel byggnation, dumpning, muddring, båttrafik (svall, ljud, ankring, grumling), mineral/sand/sten-utvinning, utsläpp av olja och kemikalier kan också inverka negativt på den marina miljön. För stort uttag av fisk och bifångster i fisket kan påverka artsammansättningen och hela ekosystemet. Även främmande arter, så som svartmunnad smörbult, kan påverka artsammansättningen. Marint avfall, inklusive dess nedbrytningsprodukter, kan orsaka skada på ekosystemet.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29 §§).

Skydd för området:

Mindre vattenområden ingår i naturreservaten Stilleryd och Stjärnö-Boön, beslutade 2012 respektive 2014 och skyddas enligt 7 kap 4-6 och 30 §§ miljöbalken. I reservatsföreskrifterna regleras naturvårdsförvaltningen, allmänhetens rättigheter och skyldigheter samt markägarens och nyttjanderättshavarens förfoganderätt över området och vad denne behöver tåla för intrång. Stilleryd förvaltas av Länsstyrelsen och Stjärnö-Boön förvaltas av Karlshamns kommun.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken. Strandskydd gäller generellt 100 meter från strandlinjen (ut i vattnet och inåt land). Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att

säkerställa något av strandskyddets syften. Inom Pukaviksbukten har Länsstyrelsen 2016 beslutat om utökat strandskydd till upp till 300 meter inom delar av området.

Områdets marina vatten skyddas enligt vattendirektivet och havsmiljödirektivet. Miljökvalitetsnormer för vatten fastställs med stöd av 5 kap miljöbalken, enligt vattenförvaltningsförordningen och Havs- och vattenmyndighetens författningssamling, HVMFS 2013:19 samt HVMFS 2012:18. Normerna ställer krav på vattnets kvalitet.

De kustnära delarna (till 6 meter djup) är tillsammans med Mörrumsån klassade som Ramsar-område, och omfattas därmed av den internationella våtmarkskonventionen.

Hela området omfattas av restriktioner för fisket, enligt Fiskeriverkets Författningssamling (FIFS) 1993:31 samt åtagande inom HELCOM, Baltic Sea Action Plan, aktionsplan för Östersjön.

Behov av skötselåtgärd:

Utpumpning av näringsrikt vatten från Vesan bör begränsas för att förhindra ytterligare övergödning. Möjligheter för att anlägga bevattningsdammar eller våtmarker där vatten kan lagras för bevattning bör undersökas.

Ökad kunskap om den marina miljön är önskvärd. Området behöver inventeras.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1110 - Sandbankar

Areal: 7,8 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Sandbankar består i huvudsak av sandiga sediment och skiljer sig topografiskt från omgivande botten. De är permanent täckta av havsvatten och kan vara fria från vegetation eller täckta av sjögräs och/eller makroalger. Områdena är viktiga lek- och uppväxtplatser för olika fiskarter. Ett område väster om Stårnö har klassats som sandbankar. Närmare uppgifter om naturtypens beskaffenhet saknas i nuläget.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 7,8 ha. Förekommande typiska arter ska inte minska. Sedimentationen ska vara begränsad och strömförhållandena ska garantera en bra vattenomsättning och ett bra siktdjup. Vattenkvaliteten ska vara god och den antropogena belastningen i form av fysiska skador av till exempel bebyggelse och bryggor, utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier samt onaturlig grumling ska vara försumbar. Ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen ska vara minst god och får inte försämrats.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är i nuläget inte känt.

1160 - Stora vikar och sund

Areal: 990,5 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Stora vikar och sund är större havsvikar skyddade från kraftig vågexponering. Botten kan vara mjuk- eller hårbotten, men är ofta mosaikartad med artrika växt- och djursamhällen. Vikarna bör präglas av god vattenkvalitet, naturlig vattenomsättning och variation av bottensediment. Naturtypen är ofta värdefull som reproduktionslokal för fiskarter som till exempel gädda, abborre, mört, löja och sik.

Naturtypen stora vikar och sund i Pukaviksbukten omfattar en betydande areal. De grundaste delarna finns längs den västra sidan mellan Elleholm och Lörbykladd, där mycket av bottenarna utgörs av sand. Typiska arter som borstnate, axslinga, ålgräs (bandtång), hårsärv, ålnate och blåstång bidrar till en gynnsam miljö för fiskyngel.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 990 ha. Området präglas av en mosaikartad botten med artrik vegetation och fauna. Utbredningen av de typiska arterna borstnate, blåstång och ålgräs ska vara stabil eller öka. Områdets förutsättning som reproduktions- och uppväxtområde för fisk som gädda, abborre och löja ska vara god. Ekosystemet ska vara i balans med förekomst av rovfisk som gädda, torsk och abborre.

Vattenkvaliteten ska vara god och den antropogena belastningen i form av fysiska skador av till exempel bebyggelse och bryggor, utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier samt onaturlig grumling ska vara försumbar. Ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen ska vara minst god och får inte försämrats.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott.

1170 - Rev

Areal: 2092,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Rev består av sten eller block som höjer sig över omgivande botten. Välmående rev har täta blåstångsbälten och en intakt zonerings av växtsamhällen. Reven är ofta artrika med fisk samt mjuk- och hårbottenarter. Stora områden i Pukaviksbukten utgörs av revmiljöer där hårbotten dominerar. På en del ställen ligger reven helt under ytan, medan det på andra platser finns mindre skär och öar som sticker upp ovan ytan. Området är inte närmre inventerat, men troligtvis finns typiska arter som blåstång, kräkel (gaffeltång), torsk, sill och blåmusslor.

Bevarandemål

Arealen ska vara minst 2092 ha. Rev präglas av en naturlig zonerings och djuputbredning av fastsittande alger och filtrerande djur. Utbredningen av de typiska arterna sågtång, blåstång och blåmussla ska vara stabil eller öka. Revens förutsättning som reproduktions- och uppväxtområde för till exempel sill och torsk ska vara god. Ekosystemet ska vara i balans med förekomst av rovfisk.

Vattenkvaliteten ska vara god och den antropogena belastningen i form av fysiska skador, utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier samt onaturlig grumling ska vara försumbar. Sedimentationen bör vara begränsad. Naturtypen ska vara oförändrad med avseende på djupförhållanden, substrat och bottenstruktur. Ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen och miljöstatus enligt havsmiljöförordningen ska vara minst god och får inte försämrats.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott.

Dokumentation

- Fiskeriverkets Författningssamling (FIFS) 1993:31.
- HELCOM. 2007. Baltic Sea Action Plan, www.helcom.fi
- Länsstyrelsen Blekinge län. 2016. Beslut om utvidgat strandskydd i Sölvesborg kommuns kust- och skärgård. Dnr: 511-4307-2015.
- Länsstyrelsen Blekinge län. 2016. Beslut om utvidgat strandskydd i Karlshamns kommuns kust- och skärgård. Dnr: 511-4303-15.
- Länsstyrelsen Blekinge län. 2012. Beslut om ändring och utvidgning av naturreservatet Stilleryd i Karlshamns kommun. Dnr 511-2307-10.
- Länsstyrelsen Blekinge län. 2014. Bildande av naturreservatet Stjärnö-Boön i Karlshamns kommun. Dnr 511-3363-12.
- Ramsar Sites Information Service. 2002. Mörrumsån-Pukavik Bay. <https://rsis.ramsar.org/ris/1123>. (Hämtat 2016-10-03)
- VISS VattenInformationssystem Sverige, www.viss.lansstyrelsen.se (uttag 2016-10-17).

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta

Natura 2000 - SE0410068 Pukaviksbukten

